Ao. 1829. No. 58.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 14 Mei.

PETERSBURG, den 29sten April.

Volgens geloofwaardige berigten, zal de Russische armee zich onverwijld in beweging stellen en hare operatien beginnen.

WEENEN, den 4den Mei.

Volgens berigten uit Jassij, was de opperbevelhebber der tweede armee, de generaal graaf *Diebitsch*, met het hoofdkwartier den 14den April van daar opgebroken, en den 21sten te Gallacz aangekomen, waar hij nog denzelfden dag het werk aan de brug aldaar in oogenschouw nam.

De doortogt van troepen naar Bulgarie, over Satunof en de brug van Isaktscha duurt gestadig voort. Den 21sten en 22sten April zijn de luitenant-generaals *Reitern* en *Madatoff* met hunne divisien kavallerie aangekomen, en den 23sten en 24sten over Waslui en Vaduloi-Isaak naar Bessarabie vertrokken, om over de brug bij Satunoff den weg naar Bulgarie in te slaan; het was een verrassend schouwspel, behalve de uhlanen, ook alle regementen husaren met pieken gewapend, te zien. Den 24sten April kwam ook het geschut, tot de gemelde kavallerie behoorende, uit Bottuschan en Roman te Jassij aan; het zijn 36 veldstukken van middelbaar kaliber. Den volgenden dag zou dit geschut naar Waslui vertrekken, werwaarts de rijdende artillerie uit Roman zich regtstreeks had begeven.

De Turksche bezetting van Giurgewo heeft onlangs weder onderscheidene uitvallen gedaan, doch is telkens met verlies teruggeslagen geworden.

— De hertog *Laval-Montmorency* heeft, met eenen koerier, die in den nacht van den 1sten dezer alhier is aangekomen, een eigenhandigen brief van Z. M. den Koning van Frankrijk ontvangen, waarbij hem van zijne benoeming tot minister van buitenlandsche zaken wordt kennis gegeven. De gezant heeft den koerier reeds eergisteren middag naar Parijs teruggezonden. Naar men verneemt, heeft hij voor den hem toegedachten post bedankt.

Van den 6den Mei.

Volgens berigten uit Corfu van den 20sten April, was *Andreas Isko*, die zich aan de Turken onderworpen had, en laatstelijk met een bevelhebbers-post in de provincie Valtos bekleed was, ten gevolge der opruijing van Grieksche zendelingen, weder tegen de Porte opgestaan.

Te Corfu liep den 22sten April het gerucht, dat de Jonische regering aan de Grieken zou beduid hebben, dat zij de blokade van Prevesa behoorden op te heffen.

PARYS, den 9den Mei.

De generaal *Higonnet*, die bij de expeditie in Griekenland is tegenwoordig geweest, heeft, in eene der laatste zittingen van de kamer der afgevaardigden, het volgende aangemerkt: « Eenige leden dezer vergadering hebben de expeditie naar Morea gelaakt, bewerende dat dezelve den staat onnoemelijk veel geld gekost heeft; dat de Grieken de groote opofferingen in geld en krijgslieden, welke men voor hen gedaan heeft, niet verdienden; dat zij niet erkentelijk waren; dat het niet bewezen is, dat de expeditie noodig was om het land te bevrijden, en dat wij er in een staatkundig opzigt geen voordeel uit zouden trekken; sommigen, eindelijk, hebben zelfs gezegd, dat de onderneming mislukt was. Ik hoop, dat de vergadering en Frankrijk niet van hetzelfde gevoelen zullen wezen. Niets toch werd door al wat in Europa verlicht is vuriger gewenscht, dan de bevrijding van Griekenland, en nooit werd eenige onderneming belangloozer en menschelijker uitgevoerd dan deze. Nooit had er ook meer zuinigheid bij de verpleging der troepen plaats, dan bij deze gelegenheid. Gewis hebben wij het verlies van eenige brave officieren en soldaten te betreuren, die voor de edele zaak, welke zij verdedigden, hun leven hebben gelaten. Maar dit ongeluk was onvermijdelijk. Aangaande hetgeen men tegen de Grieken inbrengt, ben ik misschien beter dan eenigen mijner wapenbroeders in staat om over hen te oordeelen; daar ik hen zelve op mijne lange togten in den Peloponnesus gezien heb; en hoezeer de hedendaagsche Grieken zich niet volkomen met die van den tijd van *Themistocles* en *Epaminondas* kunnen gelijk stellen, waren het nogtans menschen, christenen; de maat hunner rampen was vol gemeten; zij moesten geholpen worden tegen eene armee van meer dan 25 duizend Afrikanen, welke vijf vestingen bezet hield; eene armee, welke nog sterker was door hare bedrevenheid, verwonderlijke krijgstucht, en de zeldzame bekwaamheid en veerkracht van den pacha *Ibrahim*, welke haar aanvoerde, dan door haar getal, en tegen welke zij gewis allen, ondanks hun heldenmoed, zouden bezweken zijn.

« Om het karakter der Hellenen wel te beoordeelen, komt het mij wijders noodzakelijk voor, de kustbewoners, wier huizen, kudden, olijfboomen en wijnstokken zijn vernield geworden, die sedert vele jaren met allerlei rampen hebben te kampen gehad, niet te verwarren met die in het binnenste des Schier-eilands; want indien men tot de bergen Olenos, Saturnus en Cyllene doordringt en tot de oevers van de Erimanthus, Cerynite en de Stijx, dan vindt men dorpen, die zich tegen de woede der Turken hebben weten te beveiligen. Daar, dit durf ik verzekeren, treft men menschen aan, die vrienden der orde zijn, welke er zich meer en meer vestigt, die steeds aan den roem hunner voorvaderen denken, die even goede hoedanigheden als onze landlieden hebben, die weten dat zij het aan Frankrijk en deszelfs bondgenooten hebben te danken, dat zij eer, leven en bezittingen behouden hebben, met de vrijheid om zich naar eigene wetten te regeren; die onze troepen met eene treffende gastvrijheid hebben ontvangen, en den naam van den Koning van Frankrijk nimmer zonder aandoening uitspreken.

« Wat de noodzakelijkheid der expeditie betreft, ten einde de Egijptische armee het land te doen verlaten, is het zeker, dat de ontruiming nimmer zou hebben plaats gehad zonder dat onze troepen gekomen waren. Ik mag hier eene getuigenis aanhalen, welke, zoo als ik vertrouw, bij niemand eenigen twijfel daaromtrent zal overlaten, de getuigenis namelijk van den Engelschen admiraal sir *Pultney-Malcolm*, een der mannen van onzen tijd, die de meeste aanspraak op algemeene achting hebben; hij zeide, in mijne tegenwoordigheid, te Navarino, ten aanhoore van den maarschalk *Maison* en vele Fransche, Engelsche en Russische officieren: « dat *Ibrahim* zonder de komst der Fransche armee Morea nimmer zoude verlaten hebben, en dat hij zoodanig van deze waarheid overtuigd was, dat hij in dien geest onderscheidene malen aan zijne regering geschreven had. »

« Niet alleen stem ik daarom voor de uitgaven, welke de minister van oorlogs-zaken dezer expeditie heeft voorgedragen; maar ik neem ook gretig deze gelegenheid waar, om mijnen vurigen wensch te uiten, dat het den Koning van Frankrijk moge behagen, om, al mogt hij door zijne bondgenooten verlaten worden, hetwelk ik geenszins vrees, zijne hulp den Grieken niet te onttrekken; daar ik geloof, dat de kamers, die, even als de groote meerderheid der Franschen, zoo groot belang in dit ongelukkige volk stellen, gaarne de noodige gelden zullen toestaan, en het daarvoor houde, dat nooit eenige opofferingen eene regering meer vereerd, en der menschen zegening verdiend hebben, dan die welke Frankrijk doet en nog doen zal, ten behoeve van Griekenland, om hetzelve een zijner en der magtige beschermers waardig bestaan te verzekeren. »

Deze rede werd door de groote meerderheid der vergadering met genoegen aangehoord.

In de jongste zitting hebben de partijen zich, bij meer dan eene gelegenheid, sterk afgeteekend. Zoo werd den heer *Benjamin Constant*, terwijl hij sprak van de factie, welke tegen de constitutie zaamgezworen heeft, van de regter zijde toegeroepen, dat hij de factie aanwijzen, de opruijers noemen zoude. « De factie, zeide hij daarop, zijn die soort van lieden, die onze instellingen steeds aangerand hebben; het zijn die lieden, die, onder voorwendsel van de buitensporigheden der revolutie te herinneren, de vrijheid hebben willen schandvlekken: het zijn die ultramontanen, die, onder voorwendsel van godsdienst, het volk en den troon onder een vreemd juk hebben willen brengen; het zijn die lieden, die telkens, als wij dit spreekgestoelte beklimmen om de regten der burgers te verdedigen, zich tegen de regten der burgers verzetten en ze hun ontrooven willen; het zijn eindelijk die lieden, die gedurende zes jaren een ministerie hebben staande gehouden, welks vruchten zijn geweest een te kort in onze financien, de vernedering van Frankrijk buiten 's lands, en willekeur, bedrog, verdrukking en allerlei knevelarijen binnen 's lands. »

Dezelfde redenaar heeft ook geantwoord op eene beschuldiging, dat hij met vijf anderen in 1815 bij de mogendheden om genen vreemden Vorst voor Frankrijk aanzoek zoude hebben gedaan. « Na het ongeluk van Waterloo, zeide hij, werden er zes personen naar de vreemde mogendheden gezonden. Ik had de eer lid van deze ambassade te zijn. Wij hadden in last, de mogendheden te vragen waarom de oorlog werd voortgezet. Zij hadden verklaard, dat zij slechts tegen één man [illegible] te velde getrokken waren. Die man was gevallen. Zij hadden gezegd, dat zij zich geenszins met den regeringsvorm, dien Frankrijk zoude verkiezen, wilden bemoeijen.

jen. Wat verlangden zij dan? Wilden zij hare beloften schenden, de plegtigste verklaringen met voeten treden? Dat waren de vragen, welke wij haar moesten doen. Dien last hebben wij volbragt. Nooit hebben wij om eenen vreemden Vorst gevraagd; en hoe zouden wij het gedaan hebben? Hoe zouden wij het lage denkbeeld hebben kunnen opvatten om ons door den vreemdeling onze regeringswijze te laten voorschrijven, wij die hem altijd uit al onze magt weerstaan hebben, toen anderen Europa afliepen, om hem tegen ons in het harnas te jagen.»

De generaals *Lafayette* en *Sebastiani*, die insgelijks leden van deze ambassade zijn geweest, bevestigden hetgeen door den heer *Benjamin Constant* gezegd werd. De generaal *Sebastiani* heeft, bij het volbrengen dezer commissie te Hugenau, het woord gevoerd. De ministers der verbondene mogendheden zouden, zeide hij, kunnen getuigen, dat zij over geen vreemden Vorst of eenigen regeringsvorm gesproken hadden. Deze ministers waren de heeren *Capo d'Istrias* voor Rusland, *Walmoden* voor Oostenrijk, *Nesbein* voor Pruissen, de markies *van Londonderry* voor Engeland.

— Gisteren middag is er een koerier uit Weenen aangekomen met de tijding, dat de hertog *de Laval-Montmorency* voor de portefeuille van het ministerie van buitenlandsche zaken bedankt.

— Men verzekert dat alle missionarissen van Frankrijk naar Parijs teruggeroepen zijn, en dat aan hunnen overste stelligen last is gegeven, om geene nieuwe predicatien te ondernemen.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 11den Mei.

De vergadering wordt ten half een ure geopend.

De beraadslaging over het voorstel van de heeren *Barthelemy* c. s., ter wijziging van de wet van 18 April 1827, worden voortgezet.

De heer *le Hon* oordeelt, dat dit ontwerp vele verbeteringen in de wet van 1827 daarstelt, en dat men zich in het geheel niet gelijk blijft, daar men, bij de beraadslagingen over het ontwerp op de drukpers gezegd had, dat men altijd het betere behoort aan te nemen, en men nu het betere wil verwerpen. Hij zal voor het voorstel stemmen.

De heer *van Sijtzama* vereenigt zich met de gevoelens van de tegenstanders van het ontwerp, doch bovenal moet hij hetzelve verwerpen, om dat het hof van Drenthe wordt afgeschaft.

De heer *van Alphen* ziet er volstrekt geen kwaad in om het voorstel aan te nemen. Het ligt aan Z. M. immers om hetzelve goed te keuren of aan den wensch der Kamer te beantwoorden, dat de wet van 1827 veranderd behoort te worden. De meeste kundige regtsgeleerden keuren de wet niet goed, en het is dus zeer noodzakelijk, dezelve te veranderen; zullende hij dienvolgens niet aarzelen om zijne goedkeuring aan het ontwerp te geven.

De heer *Sandberg* oordeelt, dat men de daar te stellen bezuiniging behoort in het oog te houden, en dat men alleen moet vragen: Is het ontwerp beter dan de wet van 1827, en behoort men hetzelve aldus aan te nemen, en deze vraag moest hij bevestigend beantwoorden. Men maakte daarin bovendien gebruik van het regt der grondwet om niet aan elke provincie een geregtshof te geven.

Vervolgens hebben nog het woord gevoerd de heeren: *Marchal* voor, *van Reenen* tegen, *Trentesaux* voor, *Lemker* tegen, *van Crombrugghe* voor, *Warin* tegen, *Asch van Wijk* tegen.

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen gesloten, en gaat men over tot de hoofdelijke stemming, waarvan het gevolg is, dat het ontwerp wordt *aangenomen* met 54 stemmen tegen 49; en zullende hetzelve dienvolgens naar de Eerste Kamer worden gezonden.

Al de leden uit de noordelijke provincien, behalve de heeren *Donker Curtius*, *Schooneveld*, *Luzac*, *Sandberg* en *van Alphen* hebben tegen gestemd.

De vergadering is daarna gescheiden tot morgen ten 11 ure, wanneer de beraadslagingen over de tienjarige begrooting een aanvang zullen nemen en het woord het eerst zal zijn aan Z. Exc. den minister van financien.

Zitting van Dingsdag den 12den Mei.

De vergadering wordt ten over half 12 ure geopend.

De notulen van het verhandelde in de zittingen van den 8sten, 9den en 11den dezer worden gelezen en gearresteerd.

H. H. Exc. de heeren ministers van financien, van binnen- en van buitenlandsche zaken, zijn in de vergadering tegenwoordig.

De beraadslagingen over de tienjarige begrooting worden geopend.

Z. Exc. de heer minister van financien nam het eerst het woord, en maakte in eene lange redevoering een groot aantal algemeene aanmerkingen. Hij herhaalde al de beloften, welke sedert het voorstellen van de begrooting waren gegeven; verdedigde het bestuur tegen de aantijging, als of men alleen eene zucht had om uitgaven te doen; dat de regering in tegendeel alle uitgaven onderzoekt of zij voor vermindering vatbaar waren; dat hij zich persoonlijk voor God, voor den Koning, voor de Staten-Generaal, voor zijn geweten en voor geheel het Nederlandsche volk verantwoordelijk stelde, dat alle mogelijke verminderingen in de uitgaven zouden worden daargesteld; dat hij in alle mogelijke opzigten de hem opgelegde taak bij het besluit van den 10den April zoude uitvoeren; dat het onmogelijk was om in eens onbepaalde verminderingen daar te stellen, daar zulks eene omwenteling zoude zijn; dat men altijd in het oog moest houden, dat er eene armee, eene zeemagt, eene justitie, enz. enz. moest bestaan; dat men geene vergelijkingen met andere rijken moest maken, daar men anders een zeer groot verschil ten voordeele van Nederland zoude bemerken; dat de waardigheid en onafhankelijkheid van het vaderland immers moest gewaarborgd worden; enz. Hij behield zich voor, om, na den afloop der beraadslagingen, in eenige bijzonderheden der begrooting te treden. De minister verdedigt het stelsel der belastingen, hetwelk, volgens zijn oordeel, het zuiden en noorden van het rijk gelijk doet betalen, en hij gelooft, dat, wanneer de bijzondere wetten omtrent de middelen zullen worden verbeterd, dezelve met veel minder klagten zullen worden geheven.

De redevoering heeft meer dan twee uren geduurd, en Z. Exc. was bij het afzenden van dit berigt nog aan het woord.

GEND, den 11den Mei.

Men werkt tegenwoordig aan petitien tegen het betalen der geestelijken uit 's lands kas, men wil ook geene ondersteuning meer tot onderhoud der kerken; maar let wel op, dat men [illegible] laten teekenen en er misschien reeds meer dan duizend kerken op 's lands koste zijn hersteld geworden en in goeden staat gebragt. Nadat dit alles heeft plaats gehad, zegt men, dat de hulp en de bijdrage met een kwaad oogmerk gegeven werd, en wil nu dat iedere godsdienstige gezindheid voor hare eigene kerken en priesters zal zorgen. Sommige geestelijken vooral dringen er op aan. Zij doen het voorkomen als of daaruit eene ontheffing, eene groote vermindering van het budget zou voortvloeijen, en krijgen, alzoo redenerende, natuurlijker wijze veel lieden, die hun gaarne het oor leenen. — Dat het einde, indien zulk een einde verkregen kon worden, echter den last zou dragen, dat alle gedwongen belasting in Gods tempels en bedehuizen, daardoor terstond wederom zoude verdubbelen, zien de eenvoudige lieden niet in.

LUIK, den 8sten Mei.

Het constitutionneel genootschap is in volle werking. Men is begonnen met eene zeer laconieke, bijna Romeinsche proclamatie aan het volk van Luik. Naar het schijnt zal de societeit vooreerst hare bemoeijenissen tot de verkiezingen bepalen; indien men evenwel een paar concessien doet, of een halven maatregel neemt, dan zou het wel gebeuren kunnen, dat de klubgasten een heelen namen.

Mengelwerk.

STEDELYK BESTUUR.

Volgens het gevoelen van sommigen, die de zaak niet onpartijdig genoeg, noch in haren geheelen zamenhang beschouwen, zou het regt of de bevoegdheid, bij art. 160 der grondwet aan de plaatselijke besturen toegekend, ten einde de belangen van hunne plaatsen en derzelver ingezetenen bij den Koning en de Staten hunner provincien te mogen voorstaan, — ten gevolge der reglementen voor de stedelijke besturen van 1824 — niet door den geheelen raad, maar door burgemeester en wethouderen alléén kunnen en moeten uitgeoefend worden.

Dit gevoelen meenen zij vooral hiermede te kunnen verdedigen, dat, volgens art. 88 dier reglementen, aan laatstgenoemden is toegekend het bestuur en oppertoezigt over al het geen de dagelijksche gewone politie, de handhaving der keuren, de beheering van stads geldmiddelen, gebouwen en andere eigendommen en het behoud van stads regten betreft, en in het algemeen over alles, hetgeen bij die reglementen niet bijzonderlijk aan den raad is opgedragen en toegekend, en zulks alles overeenkomstig de algemeene wetten en bepalingen, omtrent het uitoefenen van dat bestuur en oppertoezigt bestaande, of die verder gemaakt zullen worden.

Vermits nu in die reglementen met geen enkel woord van het boven vermeld art. 160 der grondwet gewag gemaakt, en dus niet *letterlijk* aan den raad de bevoegdheid, om de belangen der stad en harer ingezetenen bij den Koning en de provinciale staten te mogen voorstaan, toegekend wordt, gelooven zij, dat, uit hoofde van dit stilzwijgen, burgemeester en wethouderen alléén daartoe bevoegd zijn. Zij bouwen dat gevoelen verder op art. 132 der grondwet, bepalende: dat de stedelijke regeringen zijn zamengesteld op zoodanige wijze, als noodig wordt geoordeeld bij de reglementen, voor die besturen vast te stellen.

Om dit gevoelen te wederleggen, en aan te toonen, dat de bedoelde bevoegdheid aan den geheelen raad toekomt, is het ons in de eerste plaats noodig voorgekomen, om naar het opschrift van de afdeeling der grondwet, waartoe dit art. behoort, te verwijzen, luidende namelijk: *van de plaatselijke besturen.*

Slechts het eerste artikel dezer afdeeling (het 154ste) heeft bij uitsluiting betrekking op de gemeente-besturen ten platten lande. In alle overige worden onder den algemeenen [illegible] van: *plaatselijke besturen*, zoo wel de zoo evengenoemde als die der *steden* bedoeld; tot bewijs [illegible] onder meer andere ook art. 70 van de stedelijke reglementen kan strekken, als in hetwelk wel uitdrukkelijk wordt gezegd, dat het maken van stedelijke keuren en verordeningen, in *overeenstemming* met art. 155 der grondwet (uitmakende een gedeelte der bedoelde afdeeling) behoort tot de attributien van den raad.

Deze afdeeling bepaalt nu bij art. 160, zoo als reeds gezegd is, dat de *gemelde besturen* de belangen van hunne plaatsen en derzelver ingezetenen bij den Koning en de Staten der provincie mogen voorstaan.

En daar dit regt dus zoo wel aan de gemeenten ten platte lande als aan de steden is toegekend, zal het, bij de wederlegging van het even vermeld gevoelen, er voornamelijk op aan komen, om te bepalen *wat* door *plaatselijk* of *stedelijk* BESTUUR moet worden verstaan, en of de stedelijke reglementen aan een gedeelte van dat bestuur hebben kunnen overdragen, wat volgens de grondwet aan het geheel toekomt.

Art. 1 van het reglement voor *de stedelijke besturen* geeft eene duidelijke omschrijving derzelve, door te zeggen, dat het *bestuur der*

mengesteld uit een burgemeester en twee (in sommige steden uit drie of vier) *wethonders en een raad.*

Deze omschrijving bepaalt dus, dat door *bestuur* niet verstaan wordt *een deel* der plaatselijke regering, maar het geheel derzelve, gelijk ook de geheele regering, en *niet* een *deel* derzelve, onder den algemeenen naam van *bestuur*, bij het 4de hoofdstuk van de stedelijke reglementen, handelende: *over de vereischten, om lid van het stedelijk bestuur te worden*, is aangeduid.

En in het 6de hoofdstuk, handelende: *over de voortduring van de functien van leden van het stedelijk bestuur*, wordt zoo wel van den raad, als van burgemeester en wethouderen gesproken, tot bewijs, dat, zoo wel het eene als het andere lid der regering, en dusbeide te zamen, het *plaatselijk of stedelijk bestuur* uitmaken; zoo als trouwens ook reeds met zoo vele woorden bij art. 1 van het reglement is gezegd.

Had dit laatste onderscheidingen gemaakt, zoo dat daarbij de naam van *bestuur* slechts aan een gedeelte der regeringsleden, bepaaldelijk aan die, welke naar luid van de 3de § van art. 70, van art. 100 en vele andere, met de uitvoerende magt belast zijn, ware gegeven geworden, dan zou zoodanige splitsing of verdeeling eene verkrachting der grondwet zijn geweest, omdat de in de bovengemelde afdeeling bestaande voorschriften en bepalingen van eenen algemeenen aard zijn, welke geene uitzondering of uitsluiting, ten behoeve van een gedeelte der plaatselijke regering, zouden kunnen lijden.

En het verdient hier opgemerkt te worden, dat van alle regten en bevoegdheden, aan de plaatselijke besturen bij deze afdeeling toegekend, in het stedelijk reglement niet een enkel aan burgemeester en wethouderen *alleen*, maar dat die *alle*, voor zoo ver zij er letterlijk in zijn opgenomen, aan den raad, waarvan dezelve een deel uitmaken, zijn opgedragen.

Art. 132 der grondwet, boven aangehaald, heeft ook geenszins bedoeld, dat door de speciale reglementen aan bepaalde voorschriften der algemeene staatswet zoude worden te kort gedaan, maar dat die reglementen zouden bepalen en regelen de *zamenstelling* der stedelijke regeringen, gelijk de grondwet zelve, b. v. noch van het getal der regeringsleden, noch van derzelver voortduring, noch van de vereischten, om daartoe te kunnen behooren, en meer andere bijzondere bepalingen eenige de minste melding maakt.

Dit art. 132, dus alleen de *zamenstelling* op het oog hebbende, heeft geenszins aan het *stedelijk bestuur*, zoo even door ons omschreven, een regt kunnen ontnemen, dat bij art. 160 der grondwet aan hetzelve is geschonken.

Hoewel in de meer bedoelde reglementen van dit regt geene letterlijke melding wordt gemaakt, is hetzelve nogtans niet uitgesloten, en zelfs, naar den inhoud van den eed, door ieder lid van het *bestuur* volgens art. 60 af te leggen, daarin opgenomen. Want de leden zweeren, dat zij de belangen en de welvaart der stad met al hunne vermogens zullen bevorderen, overeenkomstig de grondwet en de algemeene landswetten en hetgeen bij het stedelijk reglement is voorgeschreven. Gevolgelijk hebben zij niet blootelijk te letten in de vervulling hunner ambtspligten op het geen die algemeene landswetten, waartegen hunne plaatselijke verordeningen, tot voorkoming van botsingen, niet mogen inloopen, en het stedelijk reglement voorschrijven, maar ook op hetgeen de grondwet te dien aanzien bepaalt.

Het hier boven geheel uitgeschreven art. 88 van dit reglement kan derhalve geenszins dit regt van petitie aan burgemeester en wethouderen met uitsluiting van den raad, hebben opgedragen, wijl dat regt, uit kracht van den eed, die de grondwet mede omvat, bepaaldelijk aan *alle leden des bestuurs*, en dus ook aan den raad is toegekend.

Volgens art. 161 der grondwet is niet alleen aan ieder ingezeten, maar ook aan ligchamen wettelijk zamengesteld, het regt verleend, om verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk in te dienen, echter in het laatste geval met die beperking, dat dezelve over geene andere onderwerpen mogen loopen, dan die tot hunne bepaalde werkzaamheden behooren.

Tot deze werkzaamheden, met opzigt tot de *plaatselijke besturen* (boven door ons omschreven) behoort ook, dat zij, overeenkomstig de grondwet, volgens welke derzelver leden zweeren te zullen handelen, en wel bepaaldelijk overeenkomstig Art. 160, de belangen van hunne plaatsen en derzelver ingezetenen bij den Koning en de staten der provincie mogen voorstaan.

Deze bevoegdheid is aan geene bepaling verbonden, en strekt zich derhalve tot allerlei belangen uit, die hunne plaatsen of derzelver inwoners betreffen. Zoo die verzoeken dus slechts dit, om het zoo eens te noemen, *plaatselijk karakter* bezitten, kunnen zij gerekend worden belangen ten onderwerp te hebben, bepaaldelijk bij art. 160, en bij gevolg ook volgens het stedelijk reglement, waarin de grondwet bij den eed is opgenomen, aan de gezamenlijke leden des bestuurs en dus mede aan den raad opgedragen.

Het reglement en de grondwet hebben ook wijsselijk geheel onbepaald gelaten, over welke zaken die verzoeken zouden mogen of kunnen loopen, vermits de belangen der verschillende plaatsen soms zoo geheel tegenstrijdig zijn, of voortvloeijen uit omstandigheden, welke niet geene mogelijkheid door den wetgever kunnen voorzien worden.

En [illegible] ook te minder zoodanige bepaling of voorschrift in aanmerking, [illegible] de *verzoeken*, aan de bevoegde magt in te dienen, geenszins [illegible] of *verordeningen* zijn, en gevolgelijk nimmer botsingen of [illegible] van magt ten gevolge kunnen hebben.

Doch, ten einde [illegible] aan die verzoeken, even zeer als aan alle andere besluiten, [illegible] geven, zoo dat niet alleen tot dezelve besloten werd, maar dat [illegible] onderdaad aan de bevoegde magt werden ingediend of opgezonden, [illegible] het reglement aan burgemeester en wethouders, bij art. 100, de [illegible] opgelegd: om alle publikatien, openbare acten en brieven, die [illegible] worden opgemaakt, op hunnen naam uit te vaardigen, [illegible], wanneer het onderwerp in den raad is behandeld, daarvan [illegible] stukken melding te maken.

Is het verzoekschrift tot den Koning gerigt, zoo volgt uit den [illegible] der zake en uit de bevoegdheid, bij het meergenoemde [illegible] grondwet aan de *stedelijke besturen* toegekend, dat hetzelve [illegible] streeks en niet door tusschenkomst van eenig ander gezag aan Z. M. moet worden opgezonden. Anders toch zou deze uitdrukkelijke bepaling van dit artikel grootendeels haar doel en voordeel missen, en eene groote tegenstrijdigheid bevatten, van zich namelijk wel regtstreeks tot de staten der provincie en niet regtstreeks tot den Koning met verzoekschriften te mogen wenden; een regt, dat zelfs aan den geringsten zijner onderdanen niet wordt betwist.

Wij hebben dan gezien, dat een speciaal reglement, zoo als dat voor de stedelijke besturen, geenszins aan de algemeene wet heeft te kort gedaan; hetwelk, trouwens, ook niet had kunnen geschieden, zonder de kracht of het gezag van het eerste, in zoo ver hetzelve zich daaraan schuldig had gemaakt, in twijfel te doen trekken.

En zal het noodig zijn, in het breede uit te weiden over de noodzakelijkheid en wijsheid dier bepaling van de grondwet, welke aan de *plaatselijke besturen* in het algemeen, en *niet* aan een gedeelte, d. i. aan burgemeester en wethouderen *alleen*, de hedoelde bevoegdheid bij art. 160 heeft toegekend? Wie zal toch ontkennen, dat een talrijk ligchaam van bestuur meer geschikt en in staat is, de belangen van desselfs plaats en ingezetenen in allen deele te kennen en te kunnen beoordeelen, en de zaken uit meer onderscheidene oogpunten te beschouwen, dan slechts drie personen? Wie zal ontkennen, dat er niet zelden door de laatstbedoelden, volgens de zwakke menschelijke beweegoorzaken van handelen, in vele gevallen zwarigheden of ontwijkende bedenkingen in het midden gebragt, soms wel eens opzettelijk opgespoord zullen worden, ten einde zich ontslagen te achten, om van dit regt gebruik te maken, zoo dra zij voorzitzien kunnen, dat hetzelve bij de bevoegde magt met eenige ongunst zal worden opgenomen? Zal dan de moeijelijkheid van hunnen toestand niet merkelijk worden verligt en weggenomen, zoo een wettig ingesteld bestuur, welks leden voor hun leven benoemd en als zoodanig sterk door hunne onafhankelijkheid zijn, dit regt vermag uit te oefenen?

En zal dus niet ieder zich moeten verblijden, dat de grondwet en het stedelijk reglement ook werkelijk aan dat ligchaam van bestuur, zamengesteld uit alle regeringsleden, bekend onder den naam van gemeente- of stedelijken raad, dat regt heeft opgedragen?

VERDEELING DER BELASTING TUSSCHEN DE NOORDELYKE EN ZUIDELYKE PROVINCIEN.

In de Haarlemsche Courant, van den 2den dezer, las men een kort, maar bondig vertoogje over de ongelijke verdeeling der belasting, en waaruit het middagklaar blijkt, dat men zich in *Belgien* zeer ten onregte over de contributien beklaagt. Het zoo even gemeld artikel is echter niet volledig. De schrijver zwijgt onder anderen van de accijnsen; waarin *Belgien* de som van *f* 12,708,874 en *Holland f.* 9 730,115 betaalt. (Zie ons No. van den 28sten April.) Dit bedrag, het eenige betwelk voor *Belgien* hooger is dan voor *Holland*, zou bij den oppervlakkigen lezer al zeer spoedig de gedachten kunnen doen ontstaan, dat de noordelijke provincien dan toch, wat de accijnsen betrof, begunstigd waren. — Men lette daarom wel op, en denke liever eens op de zaak door. De totalen immers moeten omgeslagen worden over de inwoners, en dan volgt er uit, dat het Noorden tot het Zuiden staat als 4. 23 1/32 tot 3. 38 1/100.

In 't kort, de tollen alleen uitgezonderd, zoo is er niet een eenig artikel, waarin *Braband* niet allezins merkelijk minder opbrengt:

Zie hier de bevolking: Noorden 2,300,000.
Zuiden 3,850,000.

Het geheel bedrag der lasten, zoo als wij dit vroeger opgaven, is:
Voor 't Noorden *f* 33,620,585
— 't Zuiden - 35,279,369

per hoofd en per artikel geeft dit de volgende rekening:

	In 't Noorden.		In 't Zuiden.
Grondlasten	*f* 3.73.	—	*f* 2.00.
Personeel	- 1.62.	—	- 0.90.
Patent	- 0.57.	—	- 0.30.
Zegel	- 2.31.	—	- 1.50.
Zegel der dagbladen	- 0.63 2/10.	—	- 0.01 8/10.
Inkomende regten	- 1.53.	—	- 0.65.
Zegel der buitenlandsche dagbladen	- 0.00 3/8.	—	- 0.00 7/32.
Accijnsen	- 4.23 1/32.	—	- 3.38 1/100.
Posterijen	- 0.50 1/10.	—	- 0.01 1/10.
Tollen	- 0.04 1/5.	—	- 0.21 5/8.

UITTREKSEL UIT DE ADVERSARIA VAN *U.*

Den spotter is niets te heilig. Als bijdrage tot deze waarheid kan dienen, hetgeen op de laatste bladzijde van No. 33 van den *Argus* voorkomt, onder den titel van *dichtmatige stofregen op het graf van Zijne Heiligheid Paus* LEO XII, eindigende met de uitroep: *Lang leve de nieuwe Paus!* Men gelieve te bedenken dat de redacteur *Roomsch Katholijk* is!!!

Daar is een luchtje aan, is eene bekende zegswijze, in onze dagen vooral in het *staatkundige* van veelvuldige toepassing; de *Staatskrant*, die anders alles behalve *staatkundig* is, heeft begrepen, dat een officieel blad niet langer zoo onopgemerkt konde blijven, en heeft, om ook eens *origineel* te wezen, daartoe het nieuwe middel uitgekozen van papier te bezigen, dat *vreesselijk stinkt*; — ziedaar nu de gelegenheid geboren, om van eene krant, waar *niets aan is*, te zeggen, *er is een luchtje aan. Sic itur ad astra.*

Klub. Een naam van onzaalger gedachtenis, rijk aan bedroevende herinneringen; er zijn lieden in het Zuiden van ons gelukkig vaderland, die zoodanige vereenigingen onder een Franschen naam weder zoeken daar te stellen. Wij zeggen voor als nog niets, maar wijzen op de geschiedenis onzer buren; wie niet doof is voor de waarschuwende lessen van vroegere dagen, zal zich daaraan spiegelen, en niet, uit zucht om zijne begrippen te doen zegevieren, het huis, waarin hij geruist zijne dagen slijt, boven zijn eigen hoofd in brand steken, om naderhand op deszelfs puinhoopen zijne dwaasheid te beweenen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 15den Mei 1533 werd ANNA BOLEYN tot Koningin van *Engeland* uitgeroepen.

Den 13den dito 1572 werd GREGORIUS XIII twee honderd acht en twintigste Paus van *Rome*.

Den 13den dito 1809 trokken de Franschen binnen *Weenen*.
Den 14den dito 1689 ging *Rijnberg* aan de bondgenooten over.
Den 14den dito 1795 werd te *Amsterdam* de eerste proeve der door JENNER uitgevonden koepokinenting genomen.

ARNHEM, den 14den Mei.
Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 13 Mei	2 El 6 Palm 0 Duim;	gewassen 0 D.,	gevallen 10 D
Den 14 dito	2 El 5 Palm 0 Duim;	gewassen 0 D.,	gevallen 10 D

Getrouwd:

A. MEINSMA, Phz.,
Apotheker te Elburg,
en
G. C. M. SANDERSLEBEN.

ARNHEM,
den 13den Mei
1829.

Mijne Echtgenoote, *B. G. BOSCH*, beviel heden avond, wel wat vroegtijdig, maar anders gelukkig, van eenen ZOON.

NYMEGEN,
den 9den Mei
1829.

Dr. C. VAN ELDIK.

Op den 4den Mei 1829, overleed op den huize TERHORST, te LOENEN, op VELUWE, de Hoog Wel Geboren Freule *E. G. A. M. BARONNESSE HAKFORT TOT TER HORST*, in den bloeijenden leeftijd van tien jaren, zes maanden en vier dagen.

Heden ontsliep aan de gevolgen eener beroerte, onze geliefde Vader, *DERK VISSER*, Oud Ontvanger der Tollen op den *Rijn*, te *Arnhem*, in zijn drie en tachtigste jaar. Dankbaar voor zijn lang bezit, berusten wij, schoon diep bedroefd door zijn gemis, in den wil des Hemelschen Vaders.

ROTTERDAM,
den 9 Mei
1829.

N. H. J. VISSER,
Mede uit naam mijner Broeder,
Behuwd Broeder en Zusters.

Op den 10den Mei 1829, is te DOESBORGH, in den ouderdom van ruim 70 jaren, overleden, de Wel Edel Geboren Gestrenge Heer en Mr. *EVERHARDT ALEXANDER VER HUELL*, *Oud Burgemeester dezer Stad*, *enz. enz.*

UTRECHT, den 11den Mei 1829. Heden overleed tot onze droefheid, ons geliefd jongste Dochtertje, *HERMINA WILHELMINA*, in den bloeijenden leeftijd van even zeven maanden.

H. KAMPERDYK.
G. W. KAMPERDYK.
Geb. DE VEER.

P. S. *Vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten de stad, gelieven deze voor eene bijzondere bekendmaking aan te nemen.*

§ § § De Notaris Mr. *H. B. VAN JEVEREN*, te *Doornspijk*, zal op Dingsdag den 19den Mei 1829, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *PETER KOSTER*, te *Oosterwolde*, ten verzoeke der Eigenaren, aan den meestbiedenden, bij finalen toeslag, publiek verkoopen:

Eene HEEREN BEHUIZING, genaamd *den Oldenhof*, met SCHUUR, HOOIBERG en verder GETIMMERTE, benevens een zeer grooten en met zeer goede VRUCHTBOOMEN beplanten TUIN, en daarbij gelegen BOUWLAND, alsmede een BOSCHJE, met ruim 500 op hun gewas staande EIKEN BOOMEN, alles staande en gelegen te *Oosterwolde*, aan den Zwarten Weg.

De hierboven genoemde Goederen zijn bij inzate gebragt op *f* 2200-00
Informatien zijn te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris te *Doornspijk*, bij *Elburg*.

§ § § Op Dingsdagen den 16den en 30sten Junij 1829, des voormiddags om 10 uren, zullen in het Logement *het Kromhout*, te *Brummen*, publiek geveild en verkocht worden de volgende VASTE GOEDEREN, allen de Gemeente *Brummen* gelegen, als:

1o. Het BUITENGOED, *de Wildbaan*, bestaande in een kapitaal, wel onderhouden, altijd watervrij HEERENHUIS, voorzien van elf meest Behangen zoo BOVEN- als BENEDENKAMERS en alle vereischte GEMAKKEN, KOETSHUIS met TUINMANSWONING, BOUWHUIS, SCHUUR en ruime STALLINGEN, TUIN en BOOMGAARD, met exquise VRUCHTBOOMEN, ALLEEN met OPGAANDE BOOMEN, AKKERMAALS BOSSCHEN, BOUW-, WEI- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 50 Bunders, zeer aangenaam aan elkander gelegen aan het dorp, nabij den Straatweg van *Arnhem* op *Zutphen*.

2o. Een BOEREN ERVE, in de Buurtschap *Eerbeek* gelegen, *den Hof te Weddam* of *Weenk* genaamd, bestaande in eene BOUWMANS WONING, met ACHTERHUIS, twee SCHAAPSCHOTTEN, HOF, BOUW- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 15 Bunders.

3o. Een aanzienlijk BOEREN ERVE, in de Buurtschap *Tonden* gelegen, *het Jodink* genaamd, bestaande in BOUWMANSWONING met SCHUUR en KOORNBERGEN, aangelegen HOF, BOUW- en WEILANDEN, mitsgaders AKKERMAALS BOSSCHEN, te zamen groot ruim 58 Bunders, in perceelen en in massa. En

4o. Twee PLAATSJES, *de Smidskamp* en *de Pas* genaamd, in de Buurtschap *Rhienderen*, nabij het dorp gelegen, met daaronder behoorende AKKERMAALS- en DENNEN BOSSCHEN, BOUW- en WEILANDEN, te zamen groot ongeveer 9½ Bunders, mede in perceelen en in massa.

Alles bij geaffigeerde Biljetten breeder omschreven.
Informatien kunnen, met portvrije brieven, aangevraagd worden bij den Notaris *DE KRUYFF*, te *Brummen*.

§ § § Op nader te bepalen tijd, zal binnen *Lochem* verkocht worden: een wel doortimmerd HUIS, voorzien van 4 KAMERS, KEUKEN, KELDER, WASCHHUIS, ruime ZOLDERS, en achter hetzelve een' TUIN. Het kan ook uit de hand gekocht worden. Adres met vrachtvrije brieven bij *J. PEERLKAMP*, Rector te *Lochem*.

† † † UIT DE HAND TE KOOP, voor eenen civielen prijs, een zeer goed en weinig gebruikt KALESJE, op de zijden met Glazen Blinden, zonder Bok, en om voor een of twee paarden te gebruiken; — voorts een zeer fraaije en sterke KAPWAGEN met Portieren, benevens een DITO WAGETJE, met een Achter-Portier en neerslaande Kap: alles in den besten staat, en te bevragen bij *E. TRAANBOER*, Mr. Smid te *Arnhem*; brieven franko.

† † † Tegen billijke prijzen en conditien zijn bij den ondergeteekenden te bekomen: DUIMS- en ANDERHALFDUIMS KEULSCHE DEELEN.

G. HOLLAND,
Mr. Timmerman, wonende bij
G. PETERS, op de
groote Markt te Arnhem.

† † † Men verlangt, om dadelijk in dienst te kunnen treden, eenen bekwamen HUISKNECHT, van de Hervormde Godsdienst, zijn werk in alle opzigte goed verstaande en van een onbesproken gedrag.
Adres *franko*, onder letter D. bij den Boekverkooper *W. C. WANSLEVEN* te *Zutphen*.

† § § Met de RIVIER-BADEN te *Nijmegen*, zal men, bij gunstig weder, in deze maand Mei, wederom een aanvang nemen met het geven van KOUDE-, STROOM-, WARME-, STAAL-, ZWAVEL- en DAMP-BADEN.
Deze onderscheidene soorten van zoo heilzame Baden, hebben in de twee jongstverloopene zomersaizoenen, [illegible] lijders van Rheumatismus, Podagra, Verlammingen, [illegible] Krampen, Verstoppingen enz., volkomen genezen; — bij [illegible] men zomer zal men nog veel meer gunstige uitwerkingen derzelve te gemoet zien.

† † † Te beginnen op den 15den Mei 1829, zal tusschen *Arnhem* en *Deventer* eene DILIGENCE rijden, van *Arnhem* 's morgens ten zeven ure, bij *W. CNOPIUS* in de Weverstraat, en van *Deventer* 's namiddags om drie uren, bij *KONINGSVELD*. — Te *Zutphen* wordt het Kantoor gehouden bij *BECK* in *de Kroon*.

† † § *MODES.*
Mdme. LYBART a l'honneur de prévenir les Dames qu'elle arrivera en cette ville du 16. au 18. courant, avec un assortiment COMPLET DE MODES ET NOUVEAUTÉS; elle déballera à la Couronne chez Mr. ROBERT.

† § † De Ondergeteekende berigt hiermede aan zijne geëerde begunstigers, dat hij is verhuist naar de Kerkstraat, Letter F. No. 112, schuins tegenover de *Pastoreteeg*, alwaar hij zijne AFFAIRE op denzelfden voet blijft uitoefenen.
Arnhem, den 13den Mei 1829.

J. H. DAEMS.

*** HANOVER- OF ZINKINGSNUIF.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, waarvan de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's *Hage* [illegible] en waarvan [illegible] boek van den heer [illegible] ontbindende en oplossende worden beschreven, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk, de oplossingen van verstoppingen in het hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijks en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eene aangename geur, wordt thans, behalve bij den vervaardiger, Js. LEON, te *s' Hage*, tegen 40 centen het pakje van eene Nederlandsche Once (en ook bij het lood), bij zijne Correspondenten, (welke thans bijna negentig in getal zijn), in de voornaamste steden van het Rijk, verkocht; zijnde voor de Provincie *Gelderland*, de heeren: H. W. VAN MARLE, te *Apeldoorn*; H. G. KLAASEN, te *Arnhem*; D. en H. WILMERINK, te *Doesborgh*; G. OOSTERBEEK, te *Harderwijk*; de Wed. HOOGENDYK, te *Nijmegen*, M. SNILLENAAR, te *Tiel*; en F. C. ONFERMAN, Boekhandelaar, te *Zutphen*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.